

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Alešem Smetankou ve věci

žalobkyně: L. T. M. H., narozená dne X,
státní příslušnost X,
posledně bytem v ČR: O.,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra,
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti výroku IV. rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2024, č. j. OAM-13682-53/PP-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2024, č. j. OAM-13682-53/PP-2021, se ve výroku IV. zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí a vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „soud“) dne 20. 3. 2024 domáhala zrušení výroku IV. rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2024, č. j. OAM-13682-53/PP-2021 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“).
2. Napadeným rozhodnutím byla výrokem I. podle § 87e odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (dále jen „*EU*“) na území České republiky (dále jen „*ČR*“), neboť žalobkyně podala žádost v rozporu s podmínkami uvedenými v § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců; výrokem II. byla stejná žádost žalobkyně zamítnuta rovněž z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a zákona o pobytu cizinců; výrokem III. byla žalobkyni podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovena lhůta k vycestování z území ČR do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, a výrokem IV. byl podle § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) vyloučen odkladný účinek odvolání proti výroku III. předmětného rozhodnutí.

II.

Žaloba

3. Žalobkyně v rámci úvodní rekapitulace správního řízení konstatovala, že dne 18. 3. 2024 podala proti výrokům I., II. a III. napadeného rozhodnutí odvolání a proti výroku IV. napadeného rozhodnutí předmětnou správní žalobu. Přípustnost své žaloby dovozuje ve světle závěrů učiněných rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 7. 10. 2010, č. j. 7 As 26/2009-58, a ze skutečnosti, že výrok III. napadeného rozhodnutí, k němuž je výrok IV. téhož rozhodnutí akcesorický, má povahu rozhodnutí podle § 65 soudního řádu správního, jelikož se jím žalobkyni stanovuje lhůta k vycestování z území ČR a v souvislosti s tím se zcela zásadním způsobem zasahuje do jejích práv.
4. Žalobkyně namítala, že žalovaný v napadeném rozhodnutí v dostatečném rozsahu nevymezil neurčitý právní pojem naléhavý veřejný zájem a následně dospěl k nesprávnému a nedostatečně odůvodněnému závěru, že jsou v případě žalobkyně splněny zákonné podmínky pro vyloučení odkladného účinku odvolání proti výroku III. napadeného rozhodnutí. Poukázala na to, že vyloučení odkladného účinku odvolání je mimořádným a výjimečným opatřením, v jehož důsledku vykonatelnost správního rozhodnutí nastává dříve, než je věc žadatele posouzena odvolacím orgánem. Žalovaný přistoupil k aplikaci tohoto výjimečného institutu z důvodu existence naléhavého veřejného zájmu podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu. Pojmy veřejný zájem i naléhavý veřejný zájem jsou neurčitými právními pojmy. Správní orgán by měl tento neurčitý právní pojem předem definovat a následně posoudit, zda lze skutkové okolnosti konkrétního případu podřadit pod jeho rozsah.
5. Pokud jde o žalovaného argument veřejným zájmem na tom, aby se na území ČR nezdržovali cizinci bez platného pobytového oprávnění, žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2011, č. j. 5 As 47/2011-77, v němž se kasační soud vyjádřil k tomu, že zamezení neoprávněnému pobytu cizince na území ČR nedosahuje intenzity naléhavého veřejného zájmu, který by odůvodňoval vyloučení odkladného účinku odvolání podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu.
6. Žalobkyně je toho názoru, že v jejím případě se vyloučení odkladného účinku odvolání jevílo být výrazem pouhé předběžné opatrnosti žalovaného, kdy žalovaný bez jakéhokoliv

podkladu ve správním spisu a odpovídající opory v odůvodnění napadeného rozhodnutí předem předpokládal, že by žalobkyně mohla neporozumět zákonným podmínkám pobytu na území ČR, nerespektovat jí jasně stanovenou povinnost vycestovat z území ČR ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí žalovaného výrokem III. napadeného rozhodnutí a dopouštět se porušování právních předpisů na úseku pobytu cizinců na území ČR (zdržovat se na území ČR bez platného oprávnění k pobytu).

7. Žalobkyně zdůraznila, že § 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců hovoří v tomto směru jasně. Již ze zákona o pobytu cizinců tak vyplývá, že žalobkyni svědčí oprávnění k pobytu na území ČR pouze do dne oznámení rozhodnutí, nikoliv do dne právní moci rozhodnutí. Neznalost práva přitom jednotlivce neomlouvá, přičemž obdobné pravidlo se bezpochyby uplatní taktéž vůči žalobkyni. Nadto je oprávnění k pobytu žalobkyně na území ČR pouze do dne oznámení rozhodnutí upřesněno rovněž formulací výroku III. napadeného rozhodnutí, v němž je žalobkyni výslovně stanovena povinnost vycestovat z území ČR ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení, nikoliv až ode dne právní moci rozhodnutí.
8. Žalobkyně má za to, že hypotetickou (skutkovými zjištěními žalovaného nepodloženou) hrozbu neoprávněného pobytu cizince na území ČR, neporozumění zákonným podmínkám pobytu na území ČR či nerespektování výrokem III. napadeného rozhodnutí stanovené povinnosti vycestovat z území ČR ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí nelze podřadit pod pojem naléhavý veřejný zájem podle § 85 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který by odůvodňoval výjimečné vyloučení odkladného účinku odvolání.
9. Závěrem žalobkyně odkázala na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 1. 2023, č. j. 22 A 78/2022-27, který považuje za plně přílehlavý s ohledem na skutkově téměř totožnou věc. Žalobkyně je přesvědčena, že i v její věci nebyly splněny podmínky pro aplikaci natolik výjimečného institutu, jakým je vyloučení odkladného účinku odvolání proti výroku III. napadeného rozhodnutí. Podle žalobkyně hypotetická hrozba neoprávněného pobytu cizince na území ČR nedosahuje intenzity naléhavého veřejného zájmu podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu odůvodňujícího mimořádné vyloučení odkladného účinku odvolání.
10. Z popsanych důvodů žalobkyně navrhla, aby soud výrok IV. napadeného rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalobkyně rovněž uplatnila nárok na náhradu nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 19. 4. 2024 navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Předně poznamenal, že napadené rozhodnutí obsahuje řádné odůvodnění včetně vymezení neurčitého právního pojmu veřejný zájem ve vztahu k zákonu o pobytu cizinců, zvláště s ohledem na omezené trvání fikce přechodného pobytu, které je zakotveno v § 87y odst. 1 písm. b) téhož zákona.
12. Podle žalovaného je z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé, že vyloučení odkladného účinku nemá vliv na oprávněnost pobytu cizince na území, neboť žalobkyně není oprávněna pobývat na území, jelikož fikce přechodného pobytu dle § 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zaniká již oznámením rozhodnutí o žádosti. Tedy, i pokud by správní orgán nevyloučil odkladný účinek podaného odvolání, na oprávněnost pobytu žalobkyně v průběhu odvolacího řízení by to nemělo žádný vliv, neboť oprávnění

pobývat na území ve smyslu § 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je vázáno na oznámení napadeného rozhodnutí, nikoliv na právní moc a jiné účinky, které pravomocné rozhodnutí má. Vyloučením odkladného účinku odvolání proti výroku III. napadeného rozhodnutí se na právním postavení žalobkyně vůbec nic nemění.

13. Žalovaný se domnívá, že žalobkyni výrokem IV. napadeného rozhodnutí nebyla způsobena žádná závažná újma. Žalobkyně sama uvádí, že jí je známo znění § 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a je si tak vědoma toho, že jí oprávnění k pobytu svědčí pouze do dne oznámení rozhodnutí, nikoliv do dne nabytí právní moci rozhodnutí. Z toho vyplývá, že žalobkyně je srozuměna s nutností vycestovat, neboť aktuálně není oprávněna na území pobývat. Konkrétně v případě žalobkyně se tak vyloučení odkladného účinku odvolání jeví být jako nadbytečné, neboť je znala zákona o pobytu cizinců a pravidel pro její pobyt na území. V případech jiných cizinců tomu tak však být nemusí a žalovaný považuje za důležité, aby neznalostí zákona zbytečně nedocházelo k porušování jeho ustanovení, což by vedlo k nelegálnímu pobytu cizince na území.

IV. *Průběh řízení*

14. Soud konstatuje, že žaloba směřující proti napadenému rozhodnutí byla podána včas, neboť zákonná lhůta 30 dnů od doručení napadeného rozhodnutí (srov. § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) byla dodržena. Napadené rozhodnutí totiž bylo žalobkyni (resp. jejímu tehdejšímu právnímu zástupci) doručeno dne 4. 3. 2024 a předmětná žaloba byla soudem doručena dne 20. 3. 2024.
15. Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou (žalobkyně je adresátem napadeného rozhodnutí, přičemž se výrokem IV. napadeného rozhodnutí cítí být dotčena na svých právech), proti žalovanému, který je pasivně legitimován (jako správní orgán, který vydal napadené rozhodnutí), po vyčerpání řádných opravných prostředků (proti výroku IV. napadeného rozhodnutí nebylo odvolání přípustné) a obsahuje všechny požadované formální náležitosti.
16. Pokud jde o otázku přípustnosti žaloby, soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 7 As 26/2009-58, č. 2191/2011 Sb. NSS, ze kterého vyplývá, že výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání podle § 85 odst. 2 správního řádu je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tudíž není vyňat ze soudního přezkumu podle § 70 s. ř. s.
17. Soud proto mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žaloby. O podané žalobě soud rozhodoval bez nařízení jednání, neboť v posuzovaném případě shledal dále uvedenou vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 s. ř. s., pro kterou lze napadené rozhodnutí zrušit i bez jednání.

V. *Posouzení věci soudem*

18. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a svůj přezkum učinil v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud rovněž přezkoumal napadené rozhodnutí z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

tj. vad ve smyslu § 76 odst. 2 s. ř. s. a dále vad, které by bránily přezkoumání napadených rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS).

19. Poté, co soud v projednávané věci přezkoumal napadené rozhodnutí, dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.
20. Předně je třeba zdůraznit, že předmětem soudního přezkumu v nyní posuzovaném případě byl pouze výrok IV. napadeného rozhodnutí, jímž žalovaný podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu vyloučil odkladný účinek výroku III. téhož rozhodnutí stanovujícího žalobkyni podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců lhůtu k vycestování z území ČR do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Soudu tak pro posouzení důvodnosti žalobních námitek a pro rozhodnutí předmětné věci plně postačoval žalovaným poskytnutý správní spis, tudíž soud neprováděl žádné dokazování. Ostatně účastníci řízení ani žádné důkazní návrhy, které by šly nad rámec správního spisu, neučinili.
21. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k výroku IV. uvedl, že jsou dány důvody pro vyloučení odkladného účinku odvolání proti výroku III. ve smyslu § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu. Žalovaný nejprve poukázal na to, že žalobkyně podala žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců a že podle § 87y odst. 1 písm. b) téhož zákona takový rodinný příslušník občana EU je oprávněn pobývat na území do dne, kdy mu bylo oznámeno rozhodnutí ministerstva o jeho žádosti. Podle žalovaného, aby uvedené pravidlo mělo zákonem předpokládaného účinku, je třeba nejen rozhodnutím o zamítnutí žádosti stanovit počátek běhu lhůty k vycestování z území v návaznosti na oznámení (doručení) tohoto rozhodnutí, ale rovněž vyloučit odkladný účinek odvolání proti výroku, kterým je tato lhůta stanovena. V opačném případě by totiž včas podané odvolání mělo za následek odložení povinnosti vycestovat z území uvedené ve výroku III. rozhodnutí, neboť lhůta pro vycestování z území by cizinci díky včas podanému odvolání neběžela. Žalovaný poté argumentoval jednou ze základních zásad správního řízení, a to zásadou zakotvenou v § 2 odst. 4 správního řádu stanovující správním orgánům povinnost volit takové řešení věci, které je v souladu s veřejným zájmem a které odpovídá okolnostem daného případu. V případě žalobkyně se podle žalovaného tato zásada projevuje tím, že je třeba v napadeném rozhodnutí formulovat povinnost opustit území tak, aby žalobkyně věděla, kdy má z území ČR vycestovat i v případě, kdy se rozhodne využít práva odvolat se proti tomuto rozhodnutí. Bez vyloučení odkladného účinku by totiž na základě podaného odvolání proti tomuto rozhodnutí „*mohla [žalobkyně] nabýt dojmu, že podáním odvolání bude moci na území dále pobývat*“. Takový pobyt by však v případě žalobkyně bylo nutno do okamžiku právní moci tohoto rozhodnutí považovat za pobyt bez platného oprávnění k pobytu, což je nejenom přestupkem cizince, ale zejména důvodem pro rozhodnutí o správním vyhoštění cizince z území členských států EU. Rozhodnutí o správním vyhoštění, tedy rozhodnutí o povinnosti vycestovat z území a nepobývat na území členských států EU po určitou dobu, by tak pro žalobkyni bylo zajisté velmi nepříjemné. Případnému vzniku takové situace lze spolehlivě předejít pouze tím, že bude vyloučen odkladný účinek odvolání proti tomuto rozhodnutí a rozhodnutí se stane předběžně vykonatelným. V právě uvedeném žalovaným spatřuje „*ochranu důležitého veřejného zájmu a nadto opatřením před případným vedením řízení o správním vyhoštění*“. Na závěr žalovaný poznamenal, že žalobkyně nesplňuje ani podmínky dle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců a nemůže tak být vůbec považována za rodinného příslušníka občana EU, tudíž jí

nesvědčí oprávnění pobývat na území přechodně podle § 87y zákona o pobytu cizinců. Podle žalovaného „i pro tento případ má smysl odkladný účinek odvolání vyloučit, neboť pozbývá smyslu, aby lhůta k vycestování z území v případě včasného odvolání reálně běžela až od právní moci tohoto rozhodnutí, když [žalobkyně] stejně není oprávněna pobývat na území.“

22. Soud konstatuje, že mezi účastníky řízení je nesporné, že žalobkyně v předmětném správním řízení žádala o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU podle § 87b zákona o pobytu cizinců, neboť se označovala za družku státního občana ČR přihlášeného k trvalému pobytu na území ČR podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Rovněž není sporu o tom, že žalovaný žádost žalobkyně zamítl dle § 87e odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců z důvodu, že žalobkyně podala žádost v rozporu s podmínkami uvedenými v § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců, a rovněž z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a zákona o pobytu cizinců. Jelikož předmětem nynějšího soudního přezkumu je pouze výrok IV. napadeného rozhodnutí, soud se nezabýval otázkou, zda uvedené důvody pro zamítnutí předmětné žádosti žalobkyně o přechodný pobyt ob stojí z hlediska zákonnosti.
23. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců *ministerstvo v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí žadateli výjezdní příkaz; žadatel je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.*
24. Podle § 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na území pobývá společně s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky, je oprávněn pobývat na území do dne, kdy mu bylo oznámeno rozhodnutí ministerstva o jeho žádosti, jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 3.*
25. Podle § 85 odst. 1 správního řádu *nestanoví-li zákon jinak, má včas podané a přípustné odvolání odkladný účinek. V důsledku odkladného účinku odvolání nenastává právní moc, vykonatelnost, ani jiné právní účinky rozhodnutí.*
26. Podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu *správní orgán může odkladný účinek odvolání vyloučit, jestliže to naléhavě vyžaduje veřejný zájem.*
27. Výkladem neurčitého právního pojmu „*naléhavý veřejný zájem*“, který odůvodňuje vyloučení odkladného účinku odvolání ve smyslu § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu, se judikatura správních soudů již opakovaně zabývala. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 8. 2011, č. j. 5 As 47/2011-77, ve vztahu k aplikaci § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu konstatoval, že „je zde dána kombinace neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je ‚naléhavý veřejný zájem‘ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy ‚může vyloučit odkladný účinek odvolání‘ představuje správní uvážení.“ Na to kasační soud navázal následujícím posouzením, ve kterém vyslovil nesouhlas s odůvodněním správního orgánu, který za jednání, před nímž je nezbytné z naléhavého veřejného zájmu společnost chránit, označil pouze zamezení neoprávněného pobytu na území ČR. Podle Nejvyššího správního soudu „[s]amotná skutečnost, že cizinec pobýval na území ČR nelegálně, neodůvodňuje sama o sobě použití tak výjimečného institutu, jako je vyloučení odkladného účinku odvolání. [...] Postup žalovaného spočívající v nepřiznání odkladného účinku odvolání je nepochybně zásahem do základního práva stěžovatele ve smyslu faktického odepření přístupu k soudu a také samozřejmě práva hájit své zájmy v odvolacím správním řízení. Takový zásah přitom může být proveden pouze ve zcela výjimečných případech, kdy bude prokázán skutečně naléhavý veřejný zájem. Nestací proto pouze odkaz na

nutnost dodržovat právní předpisy, nýbrž je zapotřebí též přesvědčivě vysvětlit rizika, která veřejnému zájmu hrozí, pokud zůstane odkladný účinek odvolání zachován. Pouze tehdy, pokud by taková rizika byla natolik značná, že by zájem na jejich odvrácení převážil nad zájmem na dodržování základních práv, je možno odkladný účinek podaného odvolání vyloučit. V takovém případě je však zapotřebí přesvědčivě vysvětlit, v čem taková rizika spočívají, a proč nepostačují k jejich odvrácení nástroje méně zasahující do základních práv, jež jsou [správnímu orgánu] rovněž k dispozici“ [všechna podržení v citacích doplněna – pozn. soudu]. Soud podotýká, že z právě citovaných závěrů Nejvyššího správního soudu pak vychází i rozhodovací praxe dalších správních soudů, které opakovaně shledaly důvodnými žaloby směřující rovněž proti výroku rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti cizince o přechodný pobyt, jímž žalovaný vyloučil odkladný účinek odvolání ve vztahu k výroku ukládajícímu povinnost k vycestování (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 1. 2023, č. j. 22 A 78/2022-27, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2024 nebo Krajského soudu v Brně ze dne 8. 11. 2024, č. j. 34 A 28/2024-29).

28. Soud v nyní projednávané věci neshledal žádného důvodu, pro který by se měl od právě uvedené judikatury správních soudů odchýlit.
29. Byť žalovaný ve vyjádření k žalobě tvrdí, že výrok IV. napadeného rozhodnutí řádně odůvodnil, když mu věnoval „celou stranu 14“, skutečnost je taková, že žalovaný neuvedl žádné konkrétní skutkové okolnosti případu žalobkyně, z nichž by byla patrná značná rizika, která by hrozila veřejnému zájmu, pokud by odkladný účinek odvolání žalobkyně zůstal zachován.
30. Je třeba si uvědomit, že vyloučení odkladného účinku odvolání podle § 85 odst. 2 správního řádu je mimořádným a výjimečným opatřením, v jehož důsledku vykonatelnost správního rozhodnutí nastává dříve, než je věc žadatele posouzena odvolacím orgánem, přičemž představuje výjimku z obecného pravidla formulovaného v § 85 odst. 1 správního řádu. Nejvyšší správní soud v dané souvislosti judikoval následující: „Výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání [...] tím, že v konkrétním individuálním případě mění oproti obecnému pravidlu (§ 85 odst. 1 správního řádu) vlastnosti ‚věcného‘ rozhodnutí I. stupně, zasahuje do práv nebo povinností účastníků tím, že na ně může být ‚věcné‘ rozhodnutí I. stupně uplatněno dříve, než by tomu tak mohlo být za použití obecného pravidla. Zákonodárce přitom, jak již shora zmíněno, připouští vyloučení odkladného účinku odvolání pouze za zákonem stanovených podmínek, tj. vyžaduje, aby se tak nedělo libovolně, nýbrž jen tehdy, lze-li v konkrétním případě (oproti případům jiným) dát přednost zájmu na co nejdřívějším uplatnění rozhodnutí I. stupně před jinými zájmy. [...] Vyloučení odkladného účinku odvolání je však ve skutečnosti samostatně posuzovanou skutkovou a právní otázkou, která s předmětem řízení ve věci samé souvisí toliko tím, do jaké míry skutkové okolnosti věci samé vedou správní orgán k závěru, že podmínky pro vyloučení odkladného účinku stanovené v § 85 odst. 2 písm. a) až c) správního řádu jsou, anebo naopak nejsou naplněny. V žádném jiném smyslu věcná souvislost mezi řízením o vyloučení odkladného účinku odvolání a řízením ve věci samé není – podmínky vyloučení odkladného účinku jsou zcela autonomní, definované obecně pro každé správní řízení, na které § 85 správního řádu dopadá, a s právními podmínkami pro rozhodnutí ve věci samé se kryjí jen v té míře, v jaké se § 85 odst. 2 písm. a) až c) správního řádu obsahově shoduje s ustanoveními zvláštních zákonů upravujícími podmínky rozhodnutí ve věci samé. Zpravidla tedy míra shody nebude stoprocentní, většinou dokonce lze říci, že okruh skutečností, které budou pro správní orgán relevantní při rozhodování ve věci samé, se bude s okruhem skutečností rozhodných pro vyloučení odkladného účinku odvolání shodovat jen částečně či

prakticky vůbec“ (srov. body 14 a 16 výše zmíněného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 26/2009-58).

31. Žalovaný ovšem v napadeném rozhodnutí nejen že přesvědčivě nepopsal a nevysvětlil konkrétní rizika, která veřejnému zájmu hrozí, pokud zůstane odkladný účinek odvolání v případě žalobkyně zachován, ale dokonce žádný naléhavý veřejný zájem ani *de facto* netvrdil. Žalovaný pouze v obecné rovině argumentoval tím, že cizinci v postavení obdobném jako žalobkyně (tj. rodinný příslušník občana EU podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců) svědčí oprávnění k pobytu na území ČR pouze do okamžiku oznámení rozhodnutí žalovaného, nikoliv do okamžiku právní moci rozhodnutí (§ 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců), a dále že pokud by nevyloučil odkladný účinek odvolání proti výroku III. napadeného rozhodnutí, mohla by žalobkyně nabýt mylného dojmu, že podala-li odvolání proti výroku III. napadeného rozhodnutí, je nadále oprávněna k pobytu na území ČR, což by pro žalobkyni mohlo být *„zajisté velmi nepříjemné“*. Podle žalovaného *„případnému vzniku takové situace lze spolehlivě předejít pouze tím, že bude vyloučen odkladný účinek odvolání proti tomuto rozhodnutí a rozhodnutí se stane předběžně vykonatelným“*, resp. že pouze *„předběžně vykonatelné rozhodnutí“* *„ochrání“* žalobkyni od případného porušování povinností stanovených jí zákonem o pobytu cizinců a od případného správního vyhoštění. Žalovaný tak ve vyloučení odkladného účinku spatřuje ochranu *„důležitého veřejného zájmu“* a nadto *„opatření před případným vedením řízení o správním vyhoštění“*.
32. Je tudíž zřejmé, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela absentují konkrétní skutková zjištění, na základě kterých by bylo možné důvodně dospět k závěru, že v konkrétním případě žalobkyně existuje naléhavý veřejný zájem pro vyloučení odkladného účinku podaného odvolání ve vztahu k výroku III. stanovujícího žalobkyni lhůtu k vycestování. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nevysvětlil na konkrétních skutkových okolnostech daného případu, jaká by v případě žalobkyně měla existovat rizika ohrožující veřejný zájem, pokud zůstane odkladný účinek odvolání zachován, resp. že by se jednalo o rizika natolik značná a naléhavá, že by bylo nutné přistoupit k výjimce z pravidla o tom, že podané odvolání má odkladný účinek. Žalovaným obecně formulované riziko je jen hypotetické a navíc je zdůvodněno poněkud absurdně, neboť žalovaný tvrdí, že odkladný účinek vyloučil (čímž nepochybně zasáhl do práva žalobkyně hájit osobně své zájmy v odvolacím řízení), aby *„chránil“* žalobkyni před jejím případným neoprávněným pobytem po dobu odvolacího řízení.
33. Pro úplnost soud poznamenává, že příliš nerozumí argumentaci žalovaného, podle které vyloučení odkladného účinku odvolání nemělo žádný vliv na (ne)oprávněnost pobytu žalobkyně v průběhu odvolacího řízení, neboť oprávnění pobývat na území ve smyslu § 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je vázáno na oznámení napadeného rozhodnutí, nikoliv na právní moc rozhodnutí. Soud zastává názor, že pokud by žalovaný odkladný účinek odvolání ve vztahu k výroku III. napadeného rozhodnutí nevyloučil, pak by tato povinnost nemohla nabýt právních účinků a stát se vykonatelnou před nabytím právní moci napadeného rozhodnutí (srov. § 85 odst. 1 správního řádu), a to bez ohledu na žalovaným odkazované znění § 87y odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
34. Lze tudíž uzavřít, že žalovaný nedostál své povinnosti řádně posoudit, zda je v případě žalobkyně dán naléhavý veřejný zájem na vyloučení odkladného účinku žaloby, a poté provést správní úvahu o možnosti vyloučení odkladného účinku odvolání, včetně

proporcionality takového rozhodnutí do práv žalobkyně, a následně toto své posouzení i řádně odůvodnit.

VI.

Rozhodnutí soudu

35. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud ve výroku I. tohoto rozsudku napadené rozhodnutí zrušil pro vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí [§ 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].
36. Soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. Soud si je vědom skutečnosti, že o odvolání proti výrokům I. až III. napadeného rozhodnutí již bylo ke dni vydání tohoto rozsudku odvolacím orgánem rozhodnuto, a to rozhodnutím ze dne 24. 6. 2024, č. j. MV-73720-4/SO-2024. Zákon ovšem soudu neumožňuje, ruší-li napadené rozhodnutí, postupovat jinak než věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (viz dikce § 78 odst. 4 s. ř. s.). Bude na žalovaném, aby nastalou procesní situaci náležitě vyhodnotil a zvolil vhodný procesní postup (srov. komentář k § 78 odst. 4 s. ř. s. – In: KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. Soudní řád správní: Komentář. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. ASPI_ID KO150_2002CZ).

VII.

Náklady řízení

38. Výrokem II. tohoto rozsudku soud rozhodl o nákladech řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má právo na náhradu nákladů řízení ten účastník, který byl v řízení plně úspěšný. V tomto řízení byla procesně úspěšná žalobkyně a náleží jí proto náhrada nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč, kterou soud určil následovně.
39. Podle obsahu soudního spisu náklady žalobkyně tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za správní žalobu a dále pak odměna za 2 úkony právní služby (žalobkyně byla při podání žaloby právně zastoupena; právní zástupce žalobkyně informoval soud o ukončení právního zastoupení žalobkyně přípisem ze dne 7. 8. 2024) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „advokátní tarif“), a to (i) převzetí právního zastoupení, a (ii) sepsání žaloby. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč ($2 \times 3\,100 = 6\,200$ Kč). Náhradu hotových výdajů pak dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$ Kč). Soud dále přiznal z odměny advokáta žalobkyně DPH ve výši 1 428 Kč (21 % z částky 6 800 Kč), neboť předchozí právní zástupce žalobkyně je plátcem DPH. Lhůta k plnění nákladů řízení byla stanovena podle § 160 odst. 1 *in fine* zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval

specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 29. dubna 2025

Mgr. Aleš Smetanka v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.